

ARXIU / EFE

Manifestació en suport de Ieltsin a Moscou, l'eslògan del cartell diu: "Ieltsin sempre guanyarà". Al marge de les acusacions dels seus rivals polítics, el president rus opta per la tàctica de l'estruc.

Primer assalt al Kremlin del 2000

Les eleccions parlamentàries que Rússia fa el dia 19 de desembre tenen més importància per la tendència de futur que marcaran que no pas pel resultat immediat, en un règim tan presidencialista. Lújkov i Primàkov lluiten junts per donar una sorpresa.

Cada diumenge a les nou del vespre els russos es reuneixen davant el televisor, disposats a presenciar la més escandalosa i brutal de les guerres que es descabdellen a la Rússia de final de segle. Els draps bruts de l'elit política corren com en un safareig públic que fa bugada dels anomenats *compromatí*, o proves comprometedores, que a Occident enfonsarien la carrera de qualsevol polític. És una guerra a ultrança duta per dos periodistes convertits en mercenaris dels principals grups d'influència russos. De l'una banda, el presentador més polèmic del

primer canal rus, Serguei Dorenko, disposat a enfonsar el batlle de Moscou, Iuri Lújkov, el principal obstacle del Kremlin en aquestes eleccions. De l'altra, la cadena privada NTV, que contrataca amb el programa *Itogi*, dirigit per Evgueni Kísiliov, un ex-agent de la KGB. Kísiliov té un estil més moderat, però no perd passada de criticar obertament la cúpula presidencial.

En una jugada pre-electoral, Dorenko va modificar l'horari d'emissió del seu programa, que ara coincideix amb el del seu competidor. Amb això el telespectador no dona l'abast a seguir,

de l'un cantó, les peripècies sexuals del fiscal general de l'estat amb dues prostitutes, o, de l'altre, les imatges del xalet que la família de Ieltsin ha comprat a Alemanya amb recursos de procedència més que dubtosa. Màxima audiència garantida, doncs. És el *reality show* de la política russa.

Però fins el 19 de desembre, dia de les eleccions parlamentàries, encara poden haver-hi moltes sorpreses. A més a més d'aquests comicis, el mateix dia, a Moscou, hi haurà eleccions a la batllia, i aquí el batlle actual, Iuri Lújkov, té tots els números per

Comunista repetirà primer lloc en nombre d'escons

repetir candidatura. Aquestes eleccions són la plataforma directa de les presidencials de l'any que ve. I automàticament, Lújkov, que gaudeix d'una gran estima entre els moscovites, s'ha convertit en el gran enemic del Kremlin, en un dimoni més terrible que no els comunistes mateixos. Aconseguir la majoria dels 450 escons de la Duma, l'assemblea parlamentària —que a Rússia no té un autèntic poder decisiu, car sempre està sotmesa a l'autoritat del president—, té una importància relativa.

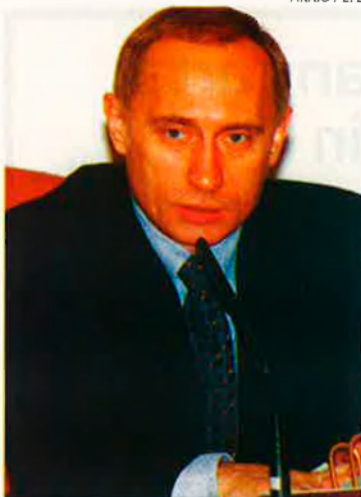
Els resultats obligaran tots els jugadors a definir posicions, i finalment serà possible d'avaluar la influència real de cadascun. De moment, l'única cosa que sembla segura és que el Partit Comunista repetirà primer lloc en nombre d'escons. Les darreres estadístiques li'n donen un 25%, un 3% menys que no els obtinguts en les eleccions anteriors, les del 94.

El partit virtual del Kremlin.

Els autèntics vencedors d'aquesta cursa electoral no seran precisament els comunistes. La gran incògnita està entre el bloc de Iuri Lújkov i l'ex-primer ministre Evgueni Primàkov, anomenat "Pàtria-Tot Rússia", i el nou partit virtual creat fa poques setmanes pel Kremlin, anomenat Unitat i dirigit per l'actual ministre de Situacions d'Emergència, Serguei Xoigu.

En tan sols una setmana Unitat, anomenat popularment *Medved* (l'Os), ha passat del no-res a obtenir el favor d'un 18% de l'electorat, just per sota dels comunistes. Aquesta ascensió vertiginosa és obra del primer ministre Vladímir Putin i de les seves declaracions a la televisió, del tipus: "com a ciutadà votaré per Xoigu". Així tot queda a casa.

Xoigu ha demostrat la seva bona mà al Ministeri de Situacions d'Emergència dirigint operacions de salvament en incendis o accidents aeris, però és un autèntic novell en intrigues polítiques. Els últims rumors —àmpliament difosos pel canal NTV— asseguraven que la campanya de "l'Os" era

ARXIU / EFE

dictada, punt per punt, per l'administració presidencial.

El Kremlin va crear no fa gaire aquest nou partit d'ideologia reformadora —de fet és un clon del partit de Lújkov— per contrarestar la gran popularitat del tàndem Lújkov-Primàkov, que fins a principi de desembre figurava entre els favorits amb un 20% de l'electorat, segons dades proporcionades a EL TEMPS pel Fons Rus d'Opinió Pública. Aquest bloc, Pàtria-Tot Rússia, era l'alternativa als comunistes: el batlle Lújkov hi representa els empresaris amb ganes d'invertir al país, i l'ex-primer ministre Primàkov, un dels pocs polítics amb un bagatge professional lliure d'escàndols, el millor passat soviètic de Rússia.

Però la maquinària informativa i judicial no ha parat fins a fer

ARXIU / EFE

caure el seu percentatge a les parlamentàries fins a un 12%. El programa televisiu de Serguei Dorenko del diumenge al vespre va començar acusant l'alcalde de corrompre els jutges de la ciutat, de quedar-se diners d'una empresa de construcció suïssa i, fins i tot, de pertànyer a la secta de la Cienciologia. En un altre front, el ministre de l'Interior va destituir el cap de la policia de Moscou, Nikolai Kulikov, un home de Lújkov que ocupava un càrrec dependent de la jurisdicció de la batllia.

La figura política de Lújkov, un home de seixanta-tres anys, ple d'energia i molt popular per haver asfaltat carrers i haver construït autopistes i esglésies a Moscou, n'ha sortit greument malparada. Malgrat tot, els analistes coincideixen a afirmar que Lújkov guanyarà sense dificultats la primera tanda de les eleccions municipals, molt endavant dels altres candidats, com ara l'administrador del Kremlin, Pàvel Borodin, o l'ex-primer ministre Serguei Kirienko. Però les seves possibilitats de sortir president en les eleccions de l'any que ve han caigut del 15% al 2%.

Disputats per un milió de dòlars.

Però és que les accions contra el tàndem Lújkov-Primàkov no s'han restringit a les acusacions de corrupció. Fins a un milió de dòlars (uns 160 milions de pessetes) estava disposat a pagar el Kremlin per "subornar" els candidats a diputat del bloc Pàtria-Tot Rússia i demanar-los que abandonessin el partit. El líder de l'agrupació més potent d'aquests comitès, Evgueni Primàkov, ha assegurat que té documentació que pot demostrar-ho, deixant entreveure que disposen d'enregistraments. Segons el portaveu del grup, divuit candidats ja han abandonat fins avui les files de Pàtria-Tot Rússia per motius diferents. Això no passaria de ser un contratemps menor, si no fos perquè la llei electoral russa exclou automàticament de les eleccions els partits que sofreixen una retirada del 25% dels candidats.

Vladimir Putin, primer ministre rus. Putin ha declarat repetidament que votarà al candidat Xoigu, que encapçala un partit creat des del Kremlin per contrarestar el tàndem Lújkov-Primàkov.

Iuri Lújkov, actual alcalde de Moscou. El tàndem que forma amb Primàkov és molt temut pel Kremlin, especialment de cara a les eleccions presidencials de l'any que ve.

Txetxènia: la gran carta del Kremlin

En plena pre-campanya ha tornat a esclatar el conflicte txetxè. Quan ningú no donava més de tres mesos al nou delfí de Ieltsin, Vladímir Putin, l'exèrcit federal va desplegar tot el seu arsenal militar al Caucas en una lluita desmesurada contra les "bandes de bandits". I l'índex de popularitat del

ARXIU / EFEAR

Els txetxens han organitzat la guerra de guerrilles per defensar-se del gran desplegament de l'exèrcit rus a la zona.

nou primer ministre va pujar com l'escuma en poques setmanes. Segons els darrers pronòstics, si les eleccions presidencials tinguessin lloc avui, Putin arribaria sense dificultats al Kremlin.

"La població abona aquesta guerra i això ha beneficiat el partit Unitat i Putin mateix. Els ànims de la població es pot dir que estan en plena campanya militar", constata Leonid Sèdov, del Centre Rus d'Estudis d'Opinió Pública, que assevera que, en el cas que es fessin les eleccions presidencials avui, Putin obtindria el 42% dels vots.

Aquesta guerra, que ha causat centenars de víctimes civils i que ja compta 300.000 refugiats, té el suport unànime

de la població, i és que li permet de recuperar l'orgull col·lectiu, ferit en la guerra txetxena anterior, la del 94-96.

La pregunta és, doncs, per què el Kremlin no avança les eleccions presidencials, si està tan segur de la victòria de l'home que, teòricament, ha de garantir la seguretat del líder rus i la seva família quan s'acabarà el seu mandat?

La figura de Putin sembla, com més va més, una arma d'un sol tret. La seva forma de dirigir aquesta guerra ha malmès profundament la seva imatge a Occident i el Fons Monetari Internacional ha ajornat novament el lliurament de crèdits a Rússia. S'imposa, doncs, la necessitat d'un nou interlocutor. **I. H.**

La mà negra en aquesta "compra" de diputats és, segons Primàkov, el jove Aleksandr Màmut que es presenta com a assessor del Gabinet de la Presidència. Segons que va revelar més endavant el programa *Itogui*, Màmut va acompanyar les filles de Ieltsin i uns quants membres de l'administració en un viatge a Alemanya, durant el qual la família de l'actual president va adquirir un palauet en una zona de vacances per retirar-s'hi quan el líder rus abandonés el seu tron privilegiat al Kremlin.

Mentrestant, el líder rus, al marge de les acusacions dels seus rivals polítics, opta per la tàctica de l'estruç. Recuperant-se a l'hospital d'una pneumònia política, Ieltsin té el seu home de confiança, Putin, que respon davant Occident de la campanya salvatge de l'exèrcit rus a Txetxènia, replica a les acusacions dels seus rivals polítics o, senzillament, trampeja les preguntes sobre corrupció de la família del president.

La barrera del 5%. La comisió electoral central té enregistrats 26 partits per a aquestes eleccions (15 menys que no el 94), dels quals tot just quatre o cinc aconseguiran de superar la barrera del 5% del vot estatal per obtenir representació a la cambra baixa. Els tres grans (Comunistes, Unitat i Pàtria-Tot Rússia) passaran la prova sense dificultats. "El partit dels demòcrates de Iàbloko (la poma) té ara com ara un 9%

ESPAI MOMA

MOMA TEATRE

DESCOMPTES ALS SUSSCRIPTORS D'EL TEMPS

Telefonà'ns de dilluns a divendres al **963 654 920**

25% de descompte de dimarts a diumenge

Fins al 9 de gener. Carrer Platero Suárez, 11 baix. València.

Naturalista i propòsit de l'Univers

ntàries només quatre o cinc passaran la barrera del 5%

dels vots i segurament que passarà; la Unió de Forces de Dreta dels joves reformistes de Serguei Kirienko oscil·la entre el 6% i el 5% dels vots; i el grup que encara és una incògnita és el de l'ultranacionalista Vladímir Jirinovski, amb tan sols un 3% dels sufragis, però amb un electorat molt imprevisible i que mai no s'adapta als pronòstics, de manera que suposem que també passarà", anticipa Leonid Sàdov, un dels responsables del Centre Rus d'Estudis d'Opinió Pública. El gran perdedor és l'antic partit fort del govern, Casa Nostra Rússia, de l'ex-primer ministre Víktor Txernomirdin, que no mantindrà la seva influència al Parlament.

Els partits ocuparan la meitat de l'hemicicle, exactament 225 escons, repartits proporcionalment entre els partits que superin aquest 5% del vot estatal. La resta d'escons són per a les denominades llistes de districte, amb representants de les més variades regions de Rússia, i molt sovint ocupades per personatges populars o polítics amb intenció de "fer carrera" a la Duma.

Entre tots aquests, cal destacar dos dels personatges més obscurs i enigmàtics de la kremlinologia: el magnat de les finances i rasputín del Kremlin, Borís Berezovski, que es presenta pel districte de Karàtxaev-Txerkèssia, al Caucas, i Roman Abràmovitx, un altre dels acostats a la família Ieltsin i directiu de la petrolera Sibneft, i que es presenta per la regió de Txukotka, a l'extrem nord de Rússia. Jugadors retirats de futbol, estrelles de l'equitació i, sobretot, molts astronautes, completen el repertori de candidats a diputat. Aquestes candidatures, denominades "independents", tenen una gran importància per als partits representats a la cambra, perquè els ajuden a aconseguir majories en les votacions internes de la Duma.

A diferència de l'actual Parlament, la nova Duma promet de ser menys comunista. En contrapartida, és molt possible que el president guanyador de les elec-

cions del juny del 2000 sigui força menys anticomunista que no Borís Ieltsin. En aquestes condicions seria més fàcil d'arribar a un acord per modificar l'actual constitució (feta 1993), tallada a la mesura de Ieltsin i pensada per tenir el control total del poder legislatiu i fins i tot del govern.

Tallar les ales d'un president amb poder per destituir el govern o dissoldre el Parlament a cops de decret és la prioritat de tots i cadascun dels partits que es presenten en aquestes eleccions. A excepció, com era d'esperar, del partit Unitat, apadrinat pel primer ministre Putin.

La distribució de poders serà la gran batalla després del 19 de desembre. El bloc Lújkov-Primàkov aposta per reforçar el govern creant la figura del vice-president, cosa que permetria a aquests dos líders de compartir el poder en cas que sortissin elegits

ARXIU / EFE

en les presidencials. Els comunistes, per la seva banda, saben que difícilment el pròxim president serà comunista i proposen d'ampliar les prerrogatives del Parlament, la seva principal base d'operacions.

Isabel Hortal (Moscou)

L'ex-primer ministre Eugeni Primàkov, a la dreta, al costat d'Alexandr Lebed. Primàkov és un dels pocs polítics amb un bagatge professional lliure d'escàndols.

FUNDACIÓ
Caixa de Sabadell

La Fundació
Caixa de Sabadell
convoca aquest premi
com a reconeixement
a la millor iniciativa
que s'hagi produït a Catalunya
al servei de la Gent Gran
durant l'any 1999.

INFORMACIÓ

Fundació Caixa de Sabadell
Carrer d'en Font, 25
08201 Sabadell
Telèfon 93 725 95 22
A/e: fundacio@caixasabadell.org

També es pot mitjà
del servei:

LíniATEL.
901 22 22 33

P R E M I
*Gent
Gran*

CAIXA DE
SABADELL
1 9 9 9

CONVOCATÒRIA